

แบบรายงานผลการวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒
อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๒ ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑๐

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

๑๓

๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑๓

๑.๔.๑ ชนิดสินค้าข้าว

๑๓

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑๓

๒) ปริมาณการผลิต

๑๗

๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต

๑๘

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

๑๙

๕) ต้นทุนการผลิต

๑๙

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

๒๐

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

๒๐

๑.๔.๒ ชนิดสินค้ามันสำปะหลัง

๒๑

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๒๒

๒) ปริมาณการผลิต

๒๔

๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต

๒๕

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

๒๖

๕) ต้นทุนการผลิต

๒๖

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

๒๗

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

๒๘

๑.๔.๓ ชนิดสินค้ายางพารา

๒๘

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๒๘

๒) ปริมาณการผลิต

๓๑

๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต

๓๒

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

๓๓

๕) ต้นทุนการผลิต

๓๓

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

๓๔

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

๓๔

๒ ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาแนวทางการแก้ปัญหา

๓๘

๓ การจัดทำ TOWS Matrix

๓๙

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๑
ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๒
ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภออำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๒
ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภออำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๓
ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภออำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๔
ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๔
ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๕
ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๕
ตารางที่ ๙ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๖
ตารางที่ ๑๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าว อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี (บาท/ไร่)	๙
ตารางที่ ๑๑ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ มันสำปะหลัง จังหวัดอุบลราชธานี	๑๐
ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๑๐
ตารางที่ ๑๓ แสดงทรัพยากรดินอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๑๐
ตารางที่ ๑๔ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๑๔
ตารางที่ ๑๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๑๕
ตารางที่ ๑๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๑๖
ตารางที่ ๑๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๑๗
ตารางที่ ๑๘ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๕ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๑๙
ตารางที่ ๑๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๒๑
ตารางที่ ๒๐ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๒๑
ตารางที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๒๒
ตารางที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๒๓
ตารางที่ ๒๓ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๒๔
ตารางที่ ๒๔ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๕ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๒๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๒๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๒๘
ตารางที่ ๒๖ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๒๘
ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๓๐
ตารางที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๓๐
ตารางที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๓๒
ตารางที่ ๓๐ แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ปี ๒๕๖๖ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๓๓
ตารางที่ ๓๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตยางพารา อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๓๕
ตารางที่ ๓๒ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๓๖
ตารางที่ ๓๓ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๓๗

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๑
ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๒
ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๓
ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๓
ภาพที่ ๕ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๗
ภาพที่ ๖ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๑๑
ภาพที่ ๗ แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๑๑
ภาพที่ ๘ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๑๒
ภาพที่ ๙ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๑๒
ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๑๓
ภาพที่ ๑๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอโขงเจียม	๑๔
ภาพที่ ๑๒ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว อำเภอโขงเจียม	๑๕
ภาพที่ ๑๓ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอโขงเจียม	๑๕
ภาพที่ ๑๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม	๑๖
ภาพที่ ๑๕ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม	๑๗
ภาพที่ ๑๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๑๘
ภาพที่ ๑๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ในอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๑๙
ภาพที่ ๑๘ แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๒๐
ภาพที่ ๑๙ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๒๐
ภาพที่ ๒๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม	๒๑
ภาพที่ ๒๑ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม	๒๒
ภาพที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอโขงเจียม	๒๒
ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง.ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม	๒๓
ภาพที่ ๒๔ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม	๒๔
ภาพที่ ๒๕ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๒๕
ภาพที่ ๒๖ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง โรงงานในอำเภอโขงเจียม	๒๖
ภาพที่ ๒๗ แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๒๗
ภาพที่ ๒๘ แสดงแหล่งรับซื้อมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม	๒๗
ภาพที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอโขงเจียม	๒๙
ภาพที่ ๓๐ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับยางพารา อำเภอโขงเจียม	๒๙
ภาพที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอโขงเจียม	๓๐
ภาพที่ ๓๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม	๓๑
ภาพที่ ๓๓ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม	๓๑
ภาพที่ ๓๔ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๓๒
ภาพที่ ๓๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี	๓๒

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ ๓๖ แสดงวิธีการตลาดยางพารา อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี
ภาพที่ ๓๗ แสดงแหล่งรับซื้อยางพารา อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

หน้า

๓๔

๓๔

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครั้วเรือนเกษตรกร

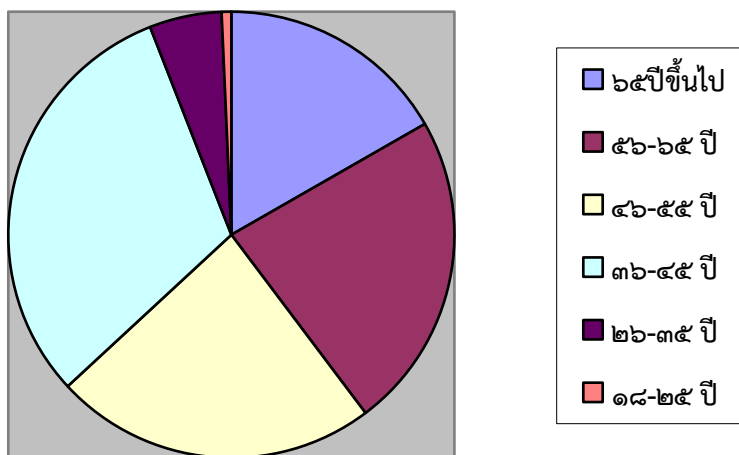
อำเภอโขงเจียม มีครั้วเรือนเกษตรกร จำนวน ๗,๐๘๗ ครั้วเรือน โดยมีหัวหน้าครั้วเรือน เกษตรกร อายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี จำนวน ๑,๙๑๗ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๔ รองลงมาอายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๓๕ และอายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๔๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑,๒๐๓	๑๖.๙๗
๕๖ - ๖๕ ปี	๑,๓๑๐	๑๘.๔๘
๔๖ - ๕๕ ปี	๑,๙๑๗	๒๗.๐๔
๓๖ - ๔๕ ปี	๑,๗๙๗	๒๕.๓๕
๒๖ - ๓๕ ปี	๗๗๓	๑๐.๙๐
๑๘ - ๒๕ ปี	๘๙	๑.๒๖
รวม	๗,๐๘๗	๑๐๐

ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนภูมิภาพแสดงหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุ

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

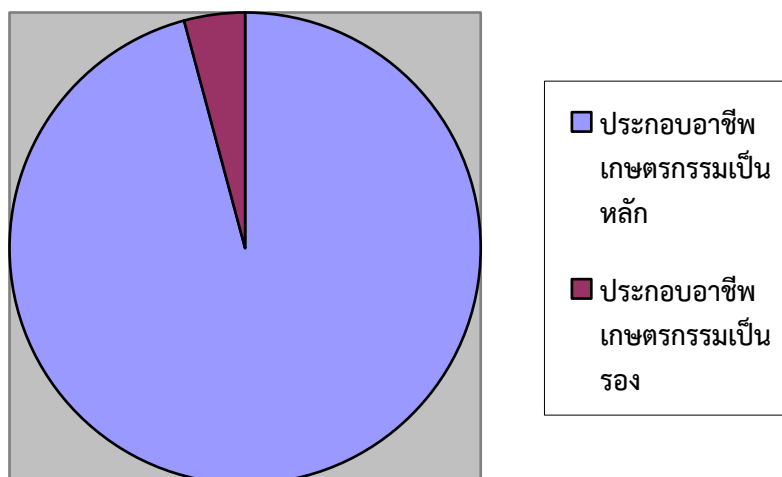
อำเภอโขงเจียม มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๗,๐๑๒ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๙๒ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๗๗ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๘%

ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๖,๖๖๔	๙.๔
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๔๒๕	๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนภูมิภาพแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร

ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

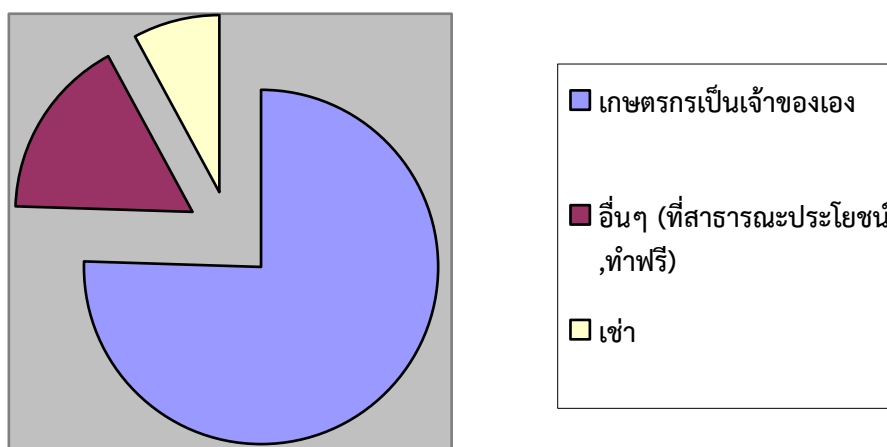
ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอโขงเจียม ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๕,๑๕๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๗๕ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๑,๖๘๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘๒ และเช่า จำนวน ๒๔๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๔๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภออำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๕,๑๕๗	๗๒.๗๕
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑,๖๘๙	๒๓.๘๒
เช่า	๒๔๓	๓.๔๓

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนภูมิภาพแสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๖)

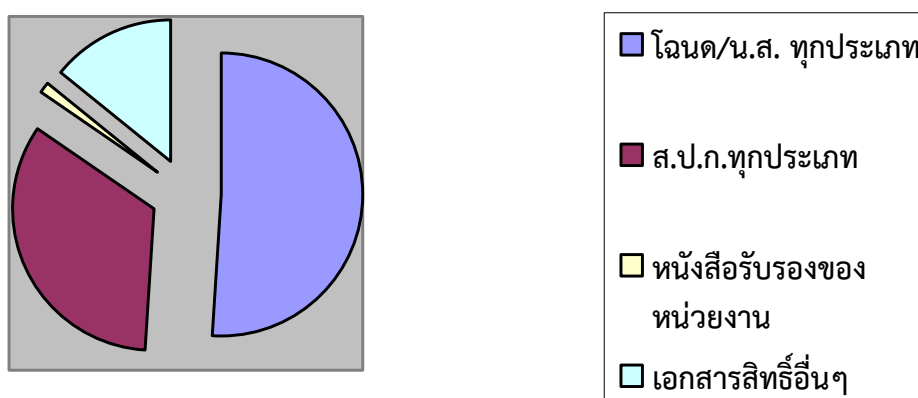
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าตัวเอง)

เกษตรกรอำเภอโขงเจียม มีการถือครองที่ดินแบบไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๑,๔๒๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๑๙ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๗๙๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๑ เอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๗๗๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๗๔ และหนังสือรับรองของหน่วยงาน จำนวน ๒๒๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗.๔๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภออำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๗๙๖	๗๗๙	๒๒๖	๑,๔๒๘	๓,๐๒๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒) องค์การและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอโขงเจียม มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๕ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๖๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๗ กลุ่ม สมาชิก ๑๘๒ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๕ กลุ่ม สมาชิก ๑๔๖ ราย วิสาหกิจชุมชน ๕๙ แห่ง สมาชิก ๘๙๕ ราย สหกรณ์จำนวน ๒ แห่ง สมาชิก ๑,๖๐๔ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๓ กลุ่ม สมาชิก ๓๕๓ ราย

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภออำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
โขงเจียม	๑	๓๐	๒	๓๐	๑	๑๕	๑๖	๒๑๗	๑	๑,๔๐๘	๐	๐
ห้วยยาง	๑	๕๐	๑	๓๐	๑	๖๘	๒๓	๒๑๔	๐	๐	๐	๐
นาโพธิ์กลาง	๑	๒๐	๑	๑๕	๑	๓๑	๘	๑๘๐	๑	๑๙๖	๐	๐
หนองแสงใหญ่	๑	๓๐	๒	๙๐	๑	๒๐	๑๔	๒๖๑	๐	๐	๒	๒๙๙
ห้วยไผ่	๑	๓๐	๑	๑๗	๑	๑๒	๖	๙๓	๐	๐	๑	๕๔
รวม	๕	๑๖๐	๗	๑๘๒	๕	๑๔๖	๖๗	๙๖๕	๒	๑,๖๐๔	๓	๓๕๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอโขงเจียม มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๘ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๕ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๒ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๕ ศูนย์

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏีรูป	
โขงเจียม	๑	๑	๑	-	๑	-	-	-	-
ห้วยยาง	-	๒	๑	-	๑	-	-	-	-
นาโพธิ์กลาง	-	๒	๑	-	๑	-	-	-	-
หนองแสงใหญ่	-	๑	๑	๑	๑	-	-	-	-
ห้วยไผ่	-	๒	๑	๑	๑	-	-	-	-
รวม	๑	๘	๕	๒	๕	-	-	-	-

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอโขงเจียม มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๖๙ คน โดยมีอาสาปศุสัตว์จำนวนมากที่สุด จำนวน ๑๑๘ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๕๔ ราย และเกษตรหมู่บ้าน ๕๓ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	ครู บัญชี	หมอ ดิน อาสา	ประมง อาสา	เศรษฐกิจ การเกษตร อาสา	ครู ยาง	อาสา ปศุ สัตว์	อาสา ฝน หลวง	อาสา สมัคร สหกร ณ์	เกษตร หมู่บ้าน	สารวัตร เกษตร อาสา	รวม บุคคล (ไม่นับ ซ้ำ)
โขงเจียม	๐	๑๒	๐	๐	๐	๒๑	๑	๑	๑๒	๐	๓๕
ห้วยยาง	๑	๑๒	๐	๑	๑	๒๘	๐	๐	๑๑	๒	๓๙
นาโพธิ์กลาง	๐	๑๐	๐	๐	๑	๒๖	๐	๐	๑๑	๐	๓๕
หนองแสงใหญ่	๐	๑๐	๐	๐	๐	๒๒	๐	๐	๙	๑	๓๒
ห้วยไผ่	๐	๑๐	๑	๐	๐	๒๒	๐	๐	๑๐	๒	๒๘
รวมทั้งสิ้น	๑	๕๔	๑	๑	๒	๑๑๙	๑	๑	๕๓	๕	๑๖๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอโขงเจียม มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอโขงเจียม มีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
หนองแสงใหญ่	๑	นายบุญจันทร์ วารสินธ์	๔๒ ม.๘ ต.หนองแสงใหญ่	การผลิตมันสำปะหลังอินทรีย์
รวม	๑			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖

(๒) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอโขงเจียม

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสะอาด วันดี

บ้านเลขที่ ๑๑๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรส่วนใหญ่ในพื้นที่ปลูกข้าว ต้นทุนการผลิตข้าวสูง เนื่องจากปุ๋ยเคมีมีราคาแพง ค่าจ้างเครื่องจักรกลและแรงงานสูง และมีการปลูกพืชเชิงเดี่ยว

แนวทางการพัฒนา : การลดต้นทุนการผลิตข้าว ปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด ไถกลบตอซังข้าว การสร้างรายได้ด้วยการปลูกพืชหลากหลาย และการทำการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ๑. การบริหารทรัพยากรที่มีอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. การทำการเกษตรทฤษฎีใหม่

๓. การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมัก

๔. การเลี้ยงไก่พื้นเมือง

๕. การเลี้ยงปลา

๖. การปลูกป่า ๕ ระดับ ไม้ ๓ อย่างประโยชน์ ๔ อย่าง

๗. การบริหารจัดการน้ำอย่างรู้คุณค่า

หลักสูตรเรียนรู้ :

๑. การประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่

๒. การลดต้นทุนการผลิตโดยใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

๓. การบริหารจัดการน้ำอย่างรู้คุณค่า

๔. การปลูกป่า ๕ ระดับ ไม้ ๓ อย่างประโยชน์ ๔ อย่าง

หลักสูตรบังคับ

๑. การวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยบำรุงดิน
๒. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
๓. การผลิตและการใช้น้ำหมักชีวภาพ

หลักสูตรเสริม

๑. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. เกษตรแบบผสมผสาน

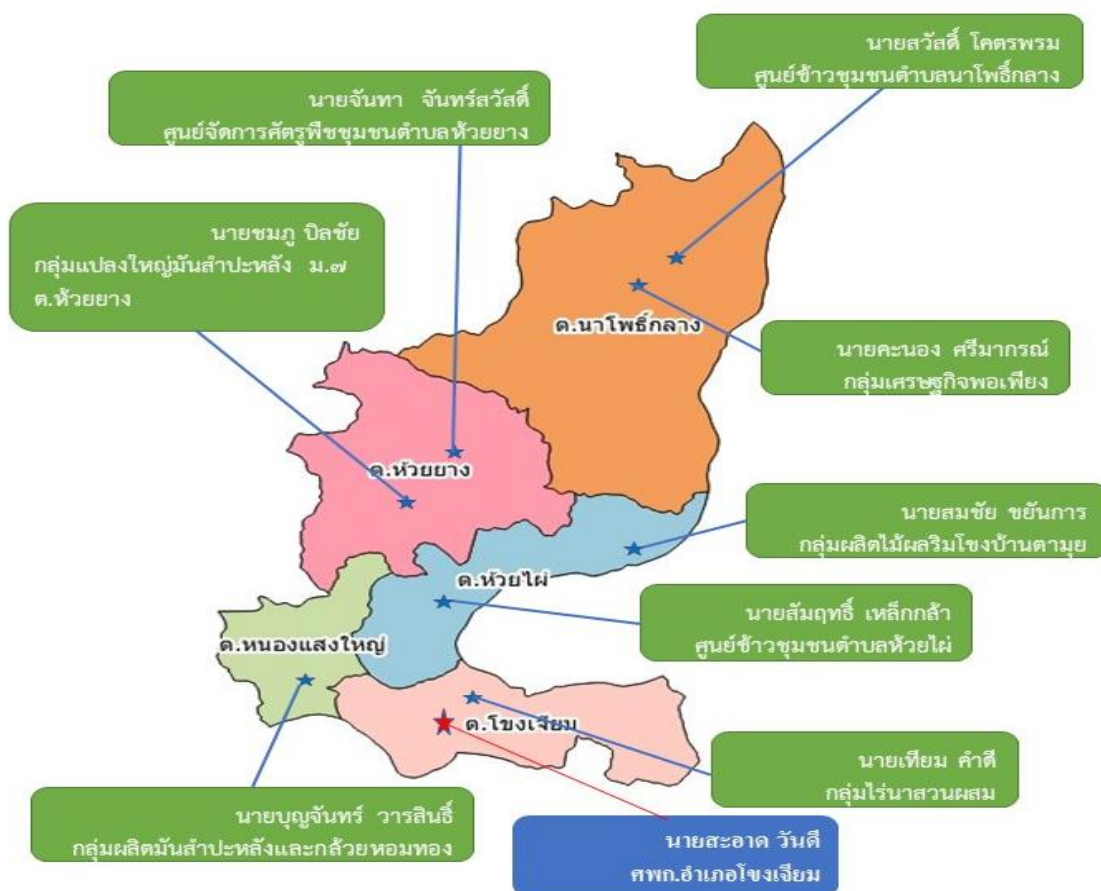
ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๘ ศูนย์

ตารางที่ ๙ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุลประธานศูนย์เครือข่าย	เบอร์โทรศัพท์ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลห้วยยาง	ข้าว,มันสำปะหลัง	๒	ห้วยยาง	นายจันทา จันท์สวัสดิ์	๐๖๔-๑๑๒๖๔๘๐
๒	กลุ่มแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ม.๗ ต.ห้วยยาง	มันสำปะหลัง,ปุยหมัก	๗	ห้วยยาง	นายชมภู บิลชัย	๐๙๑-๘๓๔๓๖๔๓
๒	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลห้วยไผ่	ปุยหมัก,ข้าว,พืชสมุนไพร	๑	ห้วยไผ่	นายสัมฤทธิ์ เหล็กกล้า	๐๘๕-๖๓๑๙๓๑๖
๓	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลนาโพธิ์กลาง	ปุยหมัก,ข้าว	๒	นาโพธิ์กลาง	นายสวัสดิ์ โคตรพรม	๐๙๕-๙๖๑๖๐๓๓
๔	กลุ่มผลิตมันสำปะหลังและกล้วยหอมทอง	มันสำปะหลัง,กล้วยหอมทอง	๘	หนองแสงใหญ่	นายบุญจันทร์ วารสินธุ์	๐๘๐-๐๐๗๔๖๔๓
๕	กลุ่มผลิตไม้ผลริมโขงบ้านตามุย	ลำไย,ส้มโอ,กล้วยหอมทอง	๔	ห้วยไผ่	นายสมชัย ขยันการ	๐๘๐-๘๕๔๖๔๖๐
๖	กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง	ไผ่	๑	นาโพธิ์กลาง	นายคนอง ศรีมากรณ์	๐๖๒-๑๘๖๓๑๘๔
๘	กลุ่มไร่นาสวนผสม	ไผ่,ประมง,ปุยอินทรีย์	๑๑	โขงเจียม	นายเทียม คำดี	๐๘๕-๐๒๗๙๒๑๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ภาพที่ ๕ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

อำเภอโขงเจียม มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๔ กลุ่ม ได้แก่ แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๘ ตำบลนาโพธิ์กลาง และแปลงใหญ่มันสำปะหลัง จำนวน ๓ กลุ่ม ได้แก่ แปลงใหญ่มันสำปะหลัง หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยยาง แปลงใหญ่มันสำปะหลัง หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองแสงใหญ่ และแปลงใหญ่มันสำปะหลัง หมู่ที่ ๑ ตำบลห้วยไผ่

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ข้าว ม.๘ ต.นาโพธิ์กลาง

ที่อยู่ หมู่ที่ ๘ ตำบลนาโพธิ์กลาง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

กิจกรรม ข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๒๕๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๘๒๕ บาท (๑๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓๘๐/ไร่ เป็น ๔๑๘ ไร่ (๑๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๔,๒๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๓,๘๒๕ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การพัฒนาการผลิตได้มาตรฐาน GAP
๒. การผลิตและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าว
๓. การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูป

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่มันสำปะหลัง หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยยาง
ที่อยู่ ๑๓๖ หมู่ที่ ๗ ตำบลห้วยยาง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

กิจกรรม

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๖๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๕,๐๔๐ บาท (๑๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๕๐๐ กก./ไร่ เป็น ๓,๘๕๐ กก./ไร่ (๑๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๗,๕๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๔,๕๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การตรวจวิเคราะห์ดินทุกแปลง
๒. ใช้ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังสะอาด
๓. มีระบบน้ำในแปลง

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่มันสำปะหลัง หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองแสงใหญ่
ที่อยู่ หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองแสงใหญ่อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

กิจกรรม

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๖๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๕,๐๔๐ บาท (๑๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๕๐๐ กก./ไร่ เป็น ๓,๘๕๐ กก./ไร่ (๑๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๗,๕๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๔,๕๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การตรวจวิเคราะห์ดินทุกแปลง
๒. ใช้ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังสะอาด
๓. มีระบบน้ำในแปลง

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่มันสำปะหลัง หมู่ที่ ๑ ตำบลห้วยไผ่
ที่อยู่ หมู่ที่ ๑ ตำบลห้วยไผ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

กิจกรรม

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๖,๗๘๑ บาท/ต่อไร่ เป็น ๖,๑๐๑ บาท (๑๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๒,๘๙๐ กก./ไร่ เป็น ๓,๔๐๐ กก./ไร่ (๑๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๗,๕๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๖,๑๐๑ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การตรวจวิเคราะห์ดินทุกแปลง
๒. ใช้ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังสะอาด
๓. มีระบบน้ำในแปลง

ตารางที่ ๑๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าว อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี (บาท/ไร่)

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
จัดหาเมล็ดพันธุ์		←→											๔๕๐	
ไถกลบตอซัง		←→											๓๐๐	
ปลูกพืชปุ๋ยสด	←	←→											๕๐๐	
ผลิตปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ	←	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	๐	
ไถดะ			←→										๓๐๐	
ไถแปร/บ่ม				←→	←→	←→							๖๐๐	
ดำ/หว่าน					←	←→	←→						๓๒๐	
ใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก					←	←→	←→						๓๕๐	
ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๑					←	←→	←→						๘๐๐	
ใส่ปุ๋ยแต่งหน้า									←→				๗๘๐	
กำจัดวัชพืช							←	←→	←→	←→			๑๐๐	
การเก็บเกี่ยว											←	←→	๖๕๐	
ค่าขนย้าย													๑๐๐	
รวม													๕,๒๕๐	๕,๕๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖

ตารางที่ ๑๑ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ มันสำปะหลัง จังหวัดอุบลราชธานี

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
ค่าไถ ๑ ครั้ง	←	←→											๓๐๐	
ค่ายกรรียง		←	←→	←→									๓๐๐	
ค่าท่อนพันธุ์	←			←→									๑,๐๐๐	
ค่าแรงงานปลูก	←			←→									๓๐๐	
ค่าปุ๋ยอินทรีย์	←			←→									๑,๓๓๓	
ค่าปุ๋ยเคมี		←	←→	←→			←	←→	←→				๑,๖๕๐	
ค่าแรงงานใส่ปุ๋ย		←	←→	←→			←	←→	←→				๒๐๐	
ค่าพันธุ์สารเคมี				←→					←→				๑๕๐	
ค่าแรงงานถอนหญ้า				←					←→				๓๐๐	
ค่าไถเก็บเกี่ยว	←	←→											๓๐๐	
ค่าขนย้าย	←	←→											๒๐๐	
รวม													๖,๐๓๓	๗,๓๓๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	นาโพธิ์กลาง	แปลงใหญ่ข้าว ม. ๘ ต.นาโพธิ์กลาง	ข้าว	๓๐	๔๐๖	นายสำเนียง โคตรเมือง	๐๖๓-๓๓๐๗๑๔๑
๒	ห้วยยาง	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ม.๗ ต.ห้วยยาง	มันสำปะหลัง	๕๐	๑๐๐๐	นายชมพู่ บิลชัย	๐๙๑-๘๓๔๓๖๔๖
๓	หนองแสงใหญ่	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ม.๘ ต.หนองแสงใหญ่	มันสำปะหลัง	๓๐	๓๐๐	นายบุญจันทร์ วารสินธุ์	๐๙๖-๑๓๕๕๗๓๔
๔	ห้วยไผ่	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ม.๑ ต.ห้วยไผ่	มันสำปะหลัง	๓๔	๕๘๙	นายสัมฤทธิ์ เหล็กกล้า	๐๘๕-๖๓๑๙๓๑๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

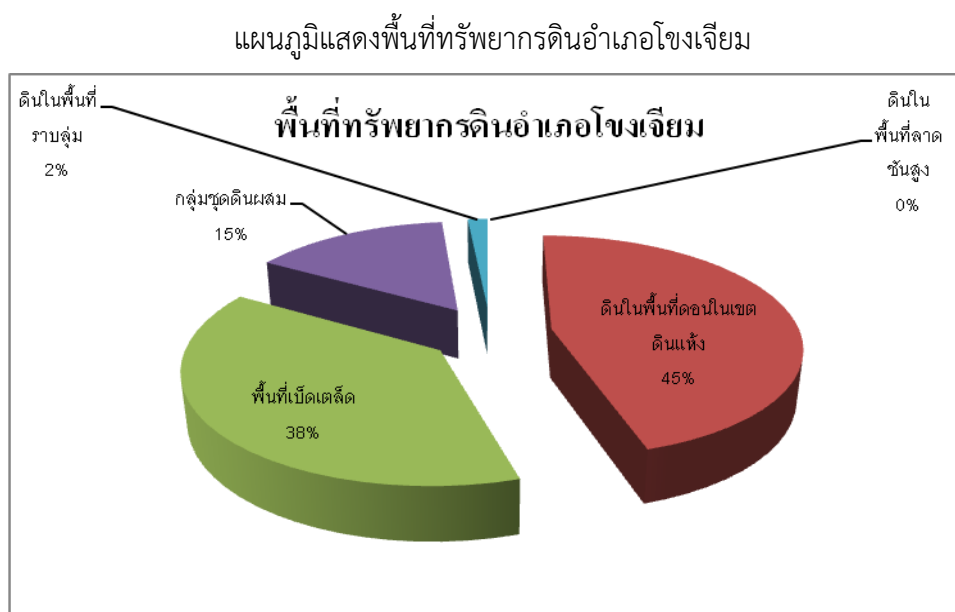
๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่อำเภอโขงเจียม กลุ่มดินร่วนหยาบถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดเนื้อหยาบ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน ดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลาย สูญเสียหน้าดิน

ตารางที่ ๑๓ แสดงทรัพยากรดินอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๐	๐
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๒๐๒๑๔๒.๔๒	๔๕.๒๒
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๗๐๘๕๐.๑๗	๓๘.๒๒
กลุ่มชุดดินผสม	๖๗๑๖๔.๗๗	๑๕.๐๓
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๖๘๒๐.๖๓	๑.๕๓

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพที่ ๖ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

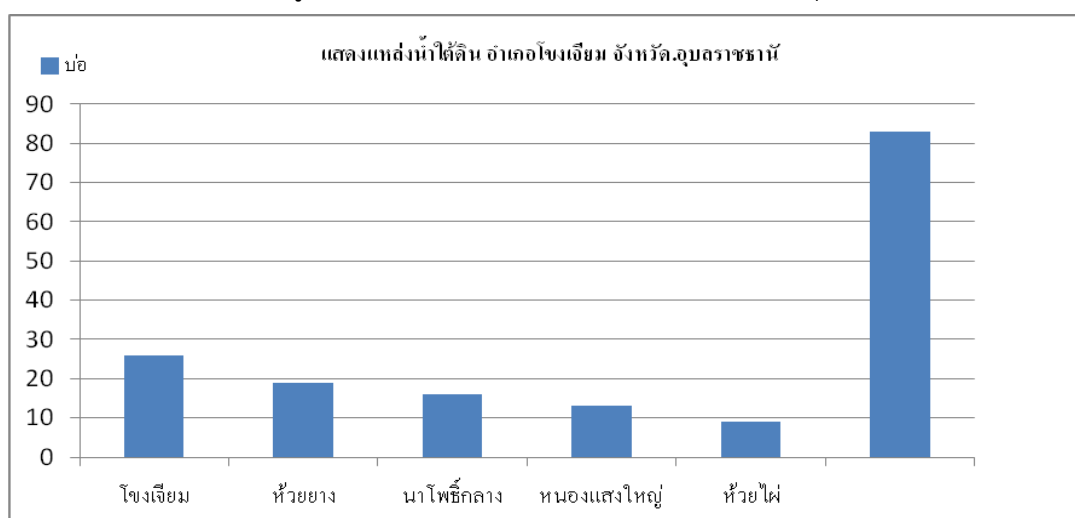
๒) ทรัพยากรน้ำ

อำเภอโขงเจียม เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๑๐๐% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี รวมทั้งสิ้น ๘๓ บ่อ แยกรายตำบลได้ดังนี้

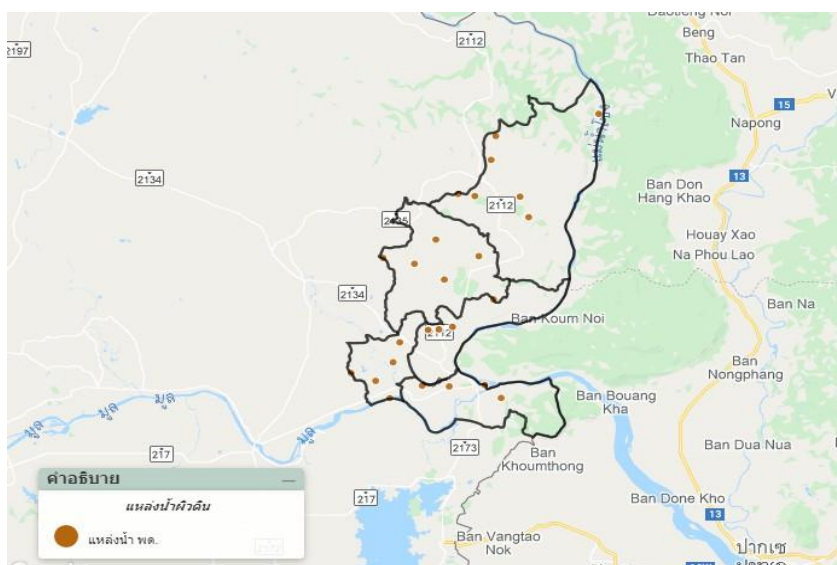
ตำบลโขงเจียม	จำนวน ๒๖ บ่อ
ตำบลห้วยยาง	จำนวน ๑๙ บ่อ
ตำบลนาโพธิ์กลาง	จำนวน ๑๖ บ่อ
ตำบลหนองแสงใหญ่	จำนวน ๑๓ บ่อ
ตำบลห้วยไผ่	จำนวน ๙ บ่อ

แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ภาพที่ ๗ แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๑.๓ สีนคําเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินคํา GI

ข้าวหอมมะลิอุบลราชธานี (Ubon Ratchathani Hommali หรือ Kkao Hommali Ubon Ratchathani) หมายถึง ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง และข้าวขาว ที่แปรรูปมาจากข้าวหอมมะลิพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ และ กข ๑๕ ซึ่งปลูกในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานีในฤดูนาปี ข้าวเปลือกมีสีฟาง เมล็ดข้าวกล้อง เรียวยาว มีสีน้ำตาล ขึ้นอยู่กับระดับของการสีข้าว เมล็ดข้าวขาว เรียวยาว ขาวใส เป็นเงา มันวาว มีท้องไข่น้อยกว่าร้อยละ ๖ มีความยาวมากกว่า ๗ มิลลิเมตร สัดส่วนความยาวต่อความกว้างมากกว่า ๓.๒ มิลลิเมตร เมื่อนำมาหุงสุกจะมีกลิ่นหอม และมีความเหนียวนุ่ม มียาวข้าวเหนียวปนเล็กน้อย เนื่องจากมีพันธุ์ข้าวเจือปนอยู่ ตั้งแต่ในแปลงนาเป็นผลจากเกษตรกรจังหวัดอุบลราชธานีได้จัดสรรพื้นที่ส่วนหนึ่งไว้สำหรับปลูกข้าวเหนียวเพื่อบริโภคในครัวเรือน ทำให้ข้าวหอมมะลิอุบลราชธานีมีลักษณะเฉพาะตัวและด้วยคุณภาพและความมีชื่อเสียงของข้าวหอมมะลิอุบลราชธานีจึงได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคเป็นที่ต้องการของโรงสีและพ่อค้าข้าวทั้งตลาดภายในและต่างประเทศ

๑.๔ สีนคําเกษตรที่สำคัญ (อย่างน้อย ๓ ชนิดสินคําเกษตร)

๑.๔.๑ ชนิดสินคํา ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

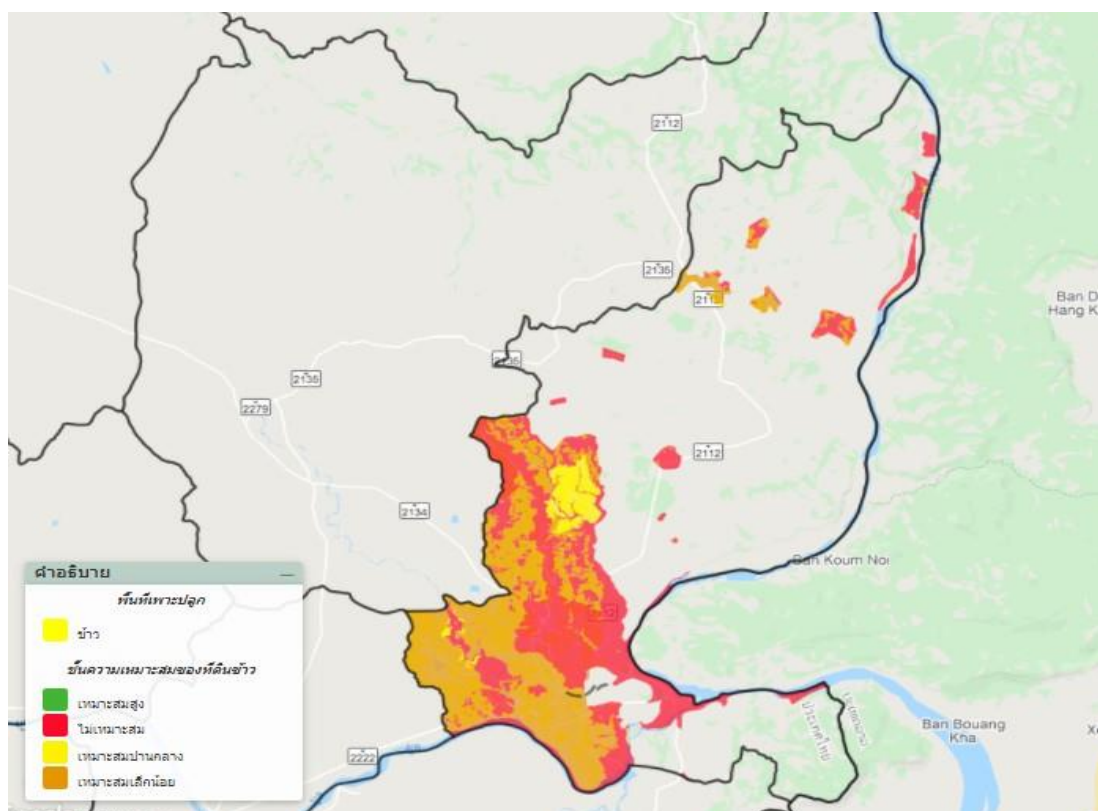
อำเภอโขงเจียม มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๑๓๐,๒๓๕.๗๒ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๖,๓๒๑.๓๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๘๕ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๖๐,๔๖๑.๒๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๔๒ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๖๓,๔๕๓.๑๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๗๒

ตารางที่ ๑๔ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสม มาก (S๑)	เหมาะสมปาน กลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ ทั้งหมด
รวมอำเภอโขงเจียม	๐	๖,๓๒๑.๓๒	๖๐,๔๖๑.๒๖	๖๓,๔๕๓.๑๔	๑๓๐,๒๓๕.๗๒
โขงเจียม	๐	๘.๓๓	๑๓,๖๙๗.๙๐	๑๐,๘๐๐.๕๐	๒๔,๕๐๖.๗๓
ห้วยยาง	๐	๕,๖๙๑.๒๑	๑๒,๙๕๓.๓๐	๑๗,๙๕๕.๐๐	๓๖,๕๙๙.๕๑
นาโพธิ์กลาง	๐	๘๓.๐๙	๓,๖๗๖.๕๐	๕,๘๗๓.๑๔	๙,๖๓๒.๗๓
หนองแสงใหญ่	๐	๕๓๘.๖๙	๒๖,๖๑๓.๗๐	๑๐,๔๙๗.๑๐	๓๗,๖๔๙.๔๙
ห้วยไผ่	๐	-	๓,๕๑๙.๘๖	๑๘,๓๒๗.๔๐	๑๙,๘๔๗.๒๖

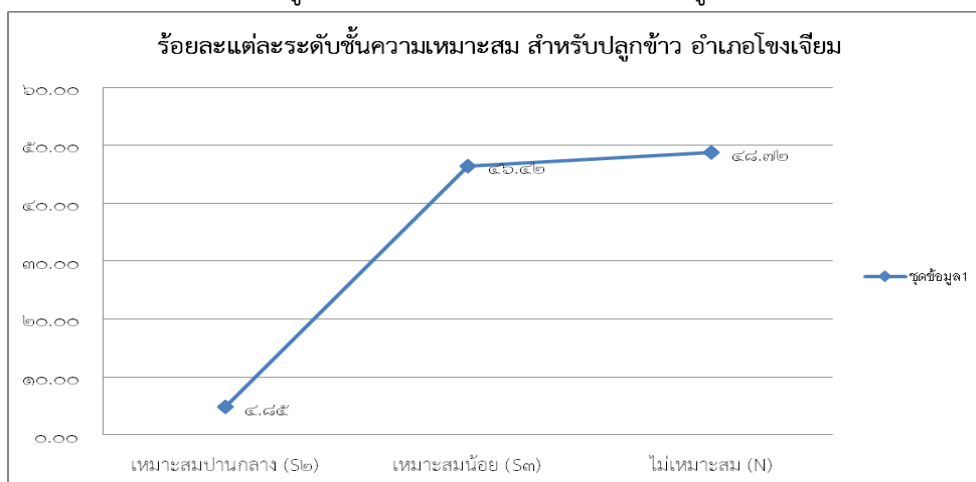
ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว

ภาพที่ ๑๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอโขงเจียม
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว

ภาพที่ ๑๒ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว อำเภอโขงเจียม

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

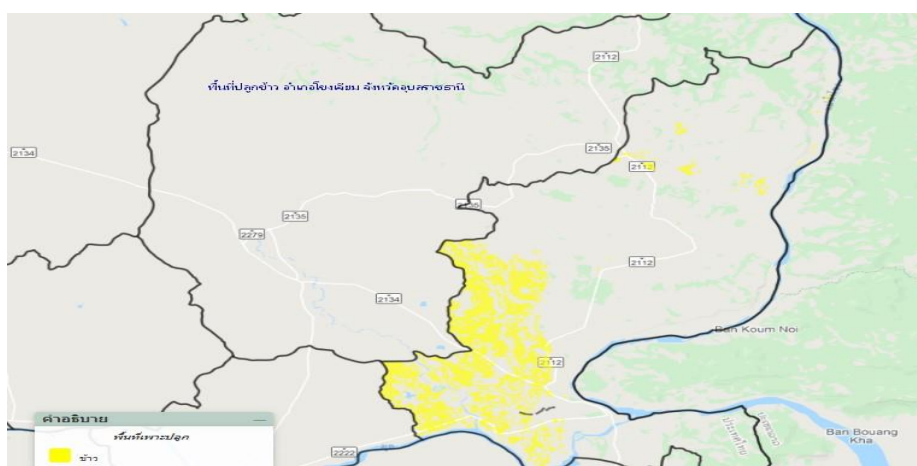
อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๖๘,๒๐๐ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลห้วยยาง จำนวน ๒๐,๕๑๒ ไร่ รองลงมาคือตำบลหนองแสงใหญ่ จำนวน ๑๗,๕๓๗ ไร่ และตำบลนาโพธิ์กลาง จำนวน ๑๑,๗๕๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
๑	โขงเจียม	๘,๕๕๙
๒	ห้วยยาง	๒๐,๕๑๒
๓	นาโพธิ์กลาง	๑๑,๗๕๐
๔	หนองแสงใหญ่	๑๗,๕๓๗
๕	ห้วยไผ่	๘,๘๔๒
รวม		๖๘,๒๐๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอโขงเจียม

ภาพที่ ๑๓ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอโขงเจียม

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

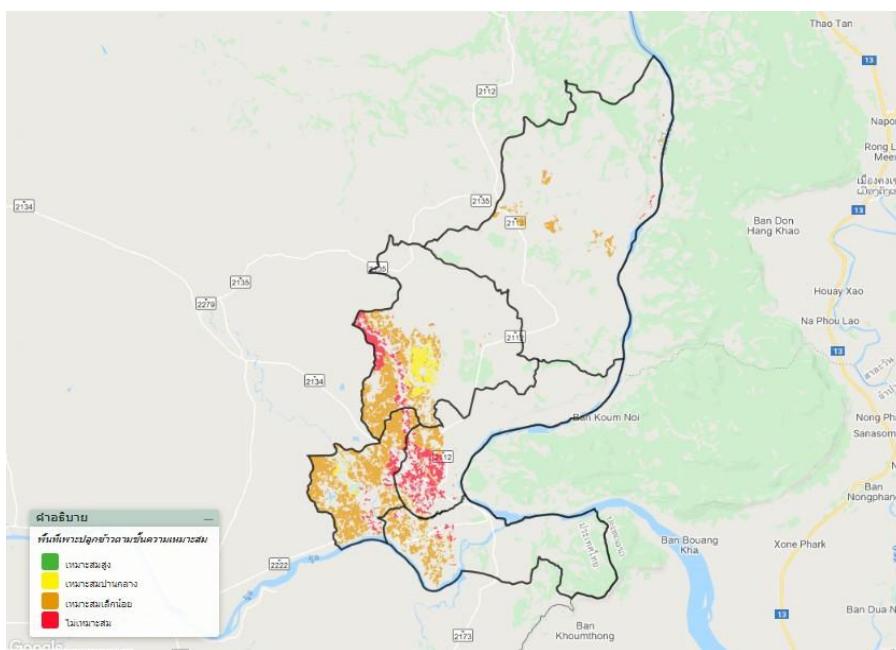
อำเภอโขงเจียม มีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๕๔,๘๓๕.๑๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔,๓๑๖.๗๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๗ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓๐,๔๐๙.๕๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๔๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๐,๑๐๘.๘๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๖๗

ตารางที่ ๑๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอโขงเจียม	๐	๔,๓๑๖.๗๗	๓๐,๔๐๙.๕๑	๒๐,๑๐๘.๘๗	๕๔,๘๓๕.๑๕
โขงเจียม	๐	๕.๖๓	๔,๙๘๔.๕๑	๔๗๐.๐๘	๕,๔๖๐.๒๒
ห้วยยาง	๐	๓,๗๐๒.๗๒	๓,๔๓๙.๘๕	๑๒,๒๑๐.๘๐	๑๙,๓๕๓.๓๗
นาโพธิ์กลาง	๐	๖๙.๗๓	๒,๑๙๒.๙๓	๑๑๘.๑๗	๒,๓๘๐.๘๓
หนองแสงใหญ่	๐	๕๓๘.๖๙	๑๗,๑๙๗.๑๐	๒,๐๓๖.๖๗	๑๙,๗๗๒.๔๖
ห้วยไผ่	๐	๐	๒,๕๕๕.๑๒	๕,๒๗๓.๑๕	๗,๘๒๘.๒๗

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

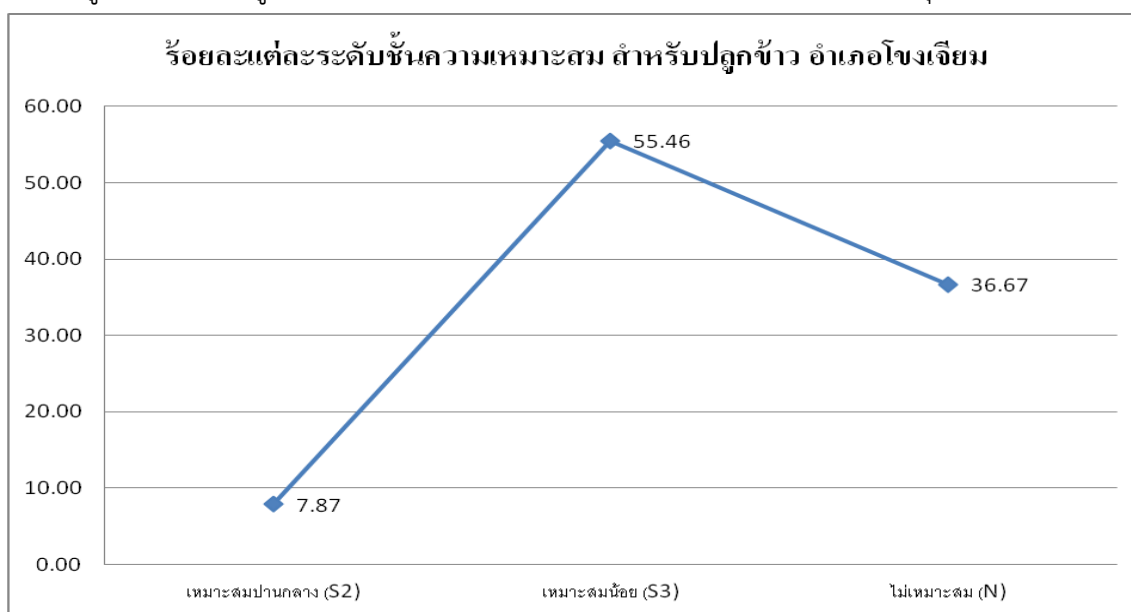
แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ภาพที่ ๑๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ภาพที่ ๑๕ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒) ปริมาณการผลิต

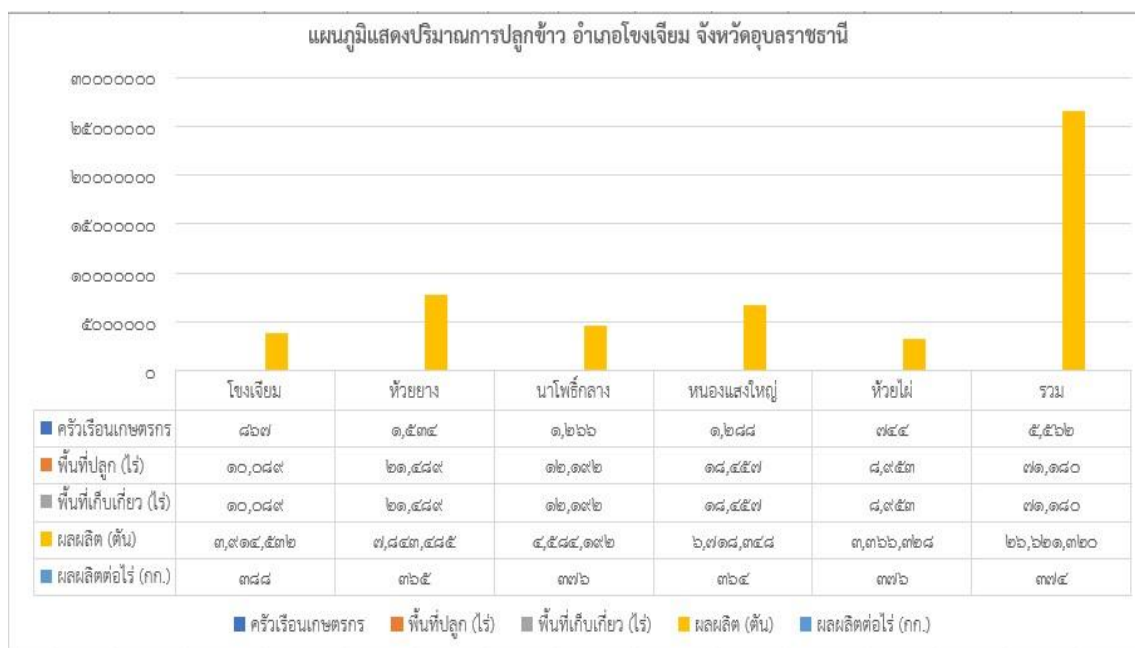
อำเภอโขงเจียม มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๗๑,๑๘๐ ไร่ ๕,๕๖๒ ไร่ โดยพื้นที่ปลูกมากตำบลห้วยยาง จำนวน ๒๑,๔๘๙ ไร่ จำนวน ๑,๕๓๔ ไร่ รองลงมาคือตำบลหนองแสงใหญ่ จำนวน ๑๘,๔๕๗ ไร่ ๑,๒๘๘ ไร่ และตำบลนาโพธิ์กลาง จำนวน ๑๒,๑๙๒ ไร่ ๑,๒๖๖ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
โขงเจียม	๘๖๗	๑๐,๐๘๙	๑๐,๐๘๙	๓,๙๑๔,๕๓๒	๓๘๘
ห้วยยาง	๑,๕๓๔	๒๑,๔๘๙	๒๑,๔๘๙	๗,๘๔๓,๔๘๕	๓๖๕
นาโพธิ์กลาง	๑,๒๖๖	๑๒,๑๙๒	๑๒,๑๙๒	๔,๕๘๔,๑๙๒	๓๗๖
หนองแสงใหญ่	๑,๒๘๘	๑๘,๔๕๗	๑๘,๔๕๗	๖,๗๑๘,๓๔๘	๓๖๔
ห้วยไผ่	๗๔๔	๘,๙๕๓	๘,๙๕๓	๓,๓๖๖,๓๒๘	๓๗๖
รวม	๕,๕๖๒	๗๑,๑๘๐	๗๑,๑๘๐	๒๖,๖๒๑,๓๒๐	๓๗๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ภาพที่ ๑๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม , พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี ส่วนใหญ่ปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ๑๐๕ , กข.๑๕ และข้าวเหนียว กข๖ โดยส่วนใหญ่เก็บพันธุ์ไว้ใช้เอง

(๒) การเตรียมดิน ดิน การเตรียมดินแยกได้เป็น ๒ ขั้นตอนการไถและไถแปร

(๓) การปลูก โดยส่วนใหญ่ทำนาหว่าน อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ นาหว่าน ๑๐-๑๕ กิโลกรัม/ไร่ เริ่มเดือน พฤษภาคม - กรกฎาคม

(๔) ระบบการให้น้ำ ใช้น้ำฝน

(๕) การดูแลรักษา กำจัดวัชพืชทั้งในนาและบนคันนา และสำรวจโรคและแมลงศัตรูพืช

ทุกระยะ

(๖) การใส่ปุ๋ย

- การใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ในอัตรา ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม

- การใส่ปุ๋ยเคมีครั้งที่ ๑ ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๑๖-๘ อัตรา ๒๐-๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ ประมาณ ๒๐-๓๐ วันหลังข้าวออก

- การใส่ปุ๋ยเคมีครั้งที่ ๒ ใส่ปุ๋ยยูเรีย (๔๖-๐-๐) อัตรา ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ ระยะกำเนิดช่อดอก หรือ ๓๐ วันก่อนข้าวออกดอก

(๗) การเก็บเกี่ยว ผลผลิต เก็บเกี่ยว ๒๘-๓๐ วัน หลังวันออกดอก เริ่มเก็บเกี่ยว ช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม เกี่ยวด้วยรถเกี่ยวข้าว และบางส่วนใช้แรงงานคน

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ลดความชื้นด้วยการตากบนลานที่สะอาดและแห้ง ความหนาของข้าวที่ตากประมาณ ๕ -๑๐ เซนติเมตร พลิกกลับข้าววันละ ๔ ครั้ง เป็นเวลา ๑ -๓ วัน ให้ความชื้นเหลือ ๑๓ -๑๔ เปอร์เซ็นต์

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

- การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ได้แก่ เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอร์เรีย

- การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูตามคำแนะนำ

- การทำความสะอาดคันนา

๔) ภูมิตนการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอโขงเจียม มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว			←		△	→				←	▽	→

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๗ แสดงภูมิตนการเพาะปลูกข้าว ในอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอโขงเจียม มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยเป็นพื้นนอกเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน

๔,๕๔๐ บาท

ตารางที่ ๑๘ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๕ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี (นาหว่าน)

รายการ	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
	นาปี	นาปรัง	นาปี	นาปรัง		
ไถดะ			๓๐๐			
ไถแปร/ปั่น			๓๐๐			
เมล็ดพันธุ์			๔๕๐			
ไถกลบตอซัง			๓๐๐			
ปุ๋ยพืชสด+ไถกลบ			๒๐๐			
ค่าปักดำ/หว่าน			๓๐๐			
ใส่ปุ๋ยคอก/ปุ๋ยหมัก			๗๐๐			
ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๑			๔๕๐			
ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๒			๔๖๐			
ค่าสารเคมีคุมวัชพืช			๑๐๐			
ค่าเกี่ยวข้าว			๖๐๐			
ค่ากระสอบ			๘๐			

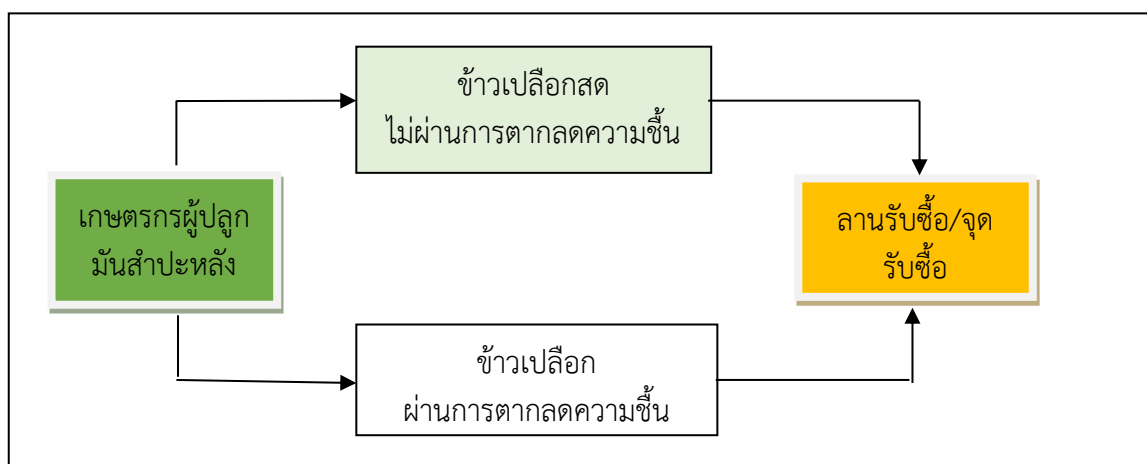
ค่าขนย้าย			๑๐๐			
ค่าพลังงาน			๒๐๐			
รวม			๔,๕๔๐			

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภोजังหวัดเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)

(๑) วิธีการตลาด ตลาดรับซื้อข้าวในอำเภोजังหวัดเจียม เกษตรกรมีการจำหน่ายข้าวเปลือกเป็นหลัก ซึ่งมีการจำหน่ายทั้งข้าวสด และข้าวที่ตากลดความชื้นแล้ว

แผนภูมิแสดงเส้นทางวิถีตลาดข้าว ของอำเภोजังหวัดเจียม

ภาพที่ ๑๘ แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภोजังหวัดเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภोजังหวัดเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูป อำเภोजังหวัดเจียม มีแหล่งรับซื้อข้าว จำนวน ๓ แห่ง ไม่มีโรงงานแปรรูปข้าว

แผนที่แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภोजังหวัดเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ภาพที่ ๑๙ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภोजังหวัดเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภोजังหวัดเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอโขงเจียม มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าว จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ เพื่อจำหน่าย

๒. ผลิตข้าวอินทรีย์

๓. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์

ตารางที่ ๑๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายสิน มั่นการ	๙	หนองแสงใหญ่	โขงเจียม	๒๕๖๓	ทำนา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้า มันสำปะหลัง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

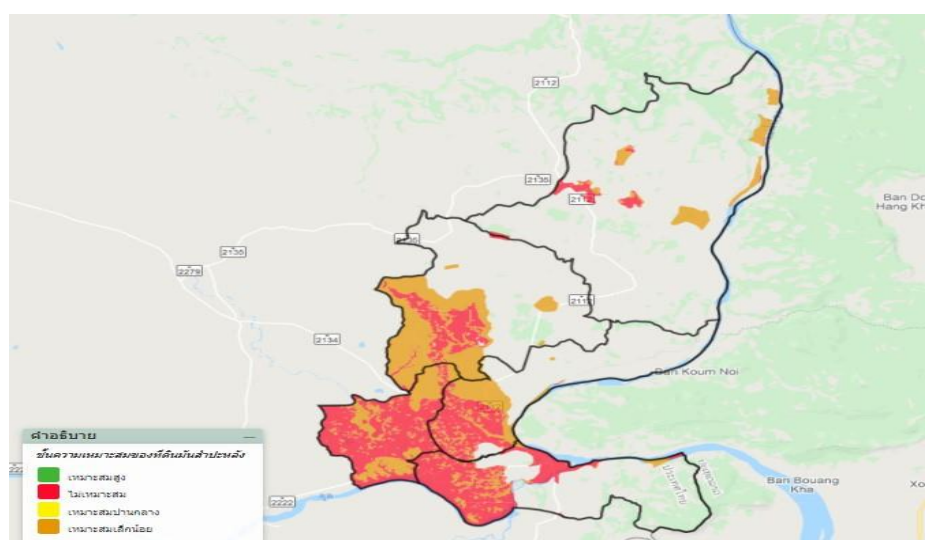
อำเภอโขงเจียม มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง ทั้งหมด จำนวน ๑๓๐,๓๑๗.๔๙ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๖๐,๓๓๓.๖๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๓๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๖๙,๙๘๓.๘๘ คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๗๐

ตารางที่ ๒๐ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอโขงเจียม			๖๐,๓๓๓.๖๑	๖๙,๙๘๓.๘๘	๑๓๐,๓๑๗.๔๙
โขงเจียม			๔,๕๘๙.๙๐	๒๐,๐๖๗.๐๐	๒๔,๖๕๖.๙๐
ห้วยยาง			๒๖,๑๒๔.๗๐	๑๐,๓๔๗.๔๐	๓๖,๕๖๒.๑๐
นาโพธิ์กลาง			๖,๗๘๒.๘๗	๒,๘๔๙.๘๘	๙,๖๓๒.๗๕
หนองแสงใหญ่			๑๒,๙๔๕.๑๐	๒๔,๗๑๓.๔๐	๓๗,๖๕๘.๕๐
ห้วยไผ่			๙,๘๙๑.๐๔	๑๑,๙๕๖.๒๐	๒๑,๘๔๗.๒๔

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖

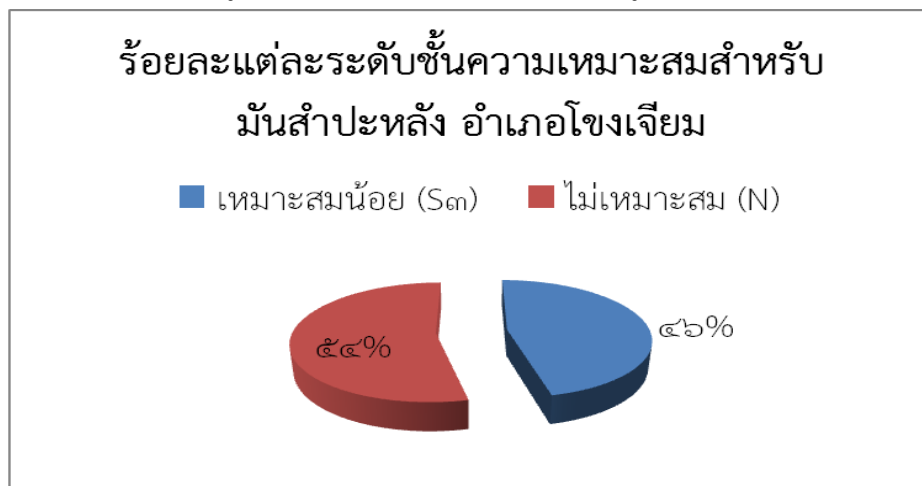
แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม

ภาพที่ ๒๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง

ภาพที่ ๒๑ แสดงร้อยละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๒) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

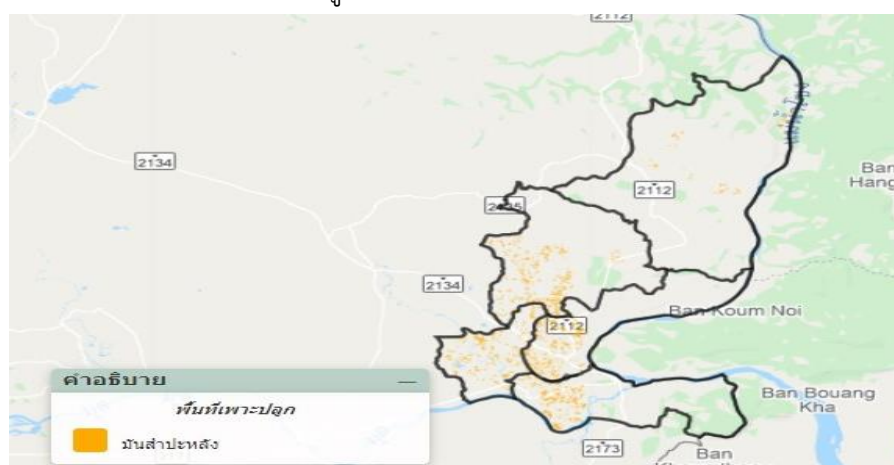
อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๕๑,๕๗๐ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลนาโพธิ์กลาง จำนวน ๑๕,๓๔๑ ไร่ รองลงมาคือตำบลห้วยยาง จำนวน ๑๕,๓๓๐ ไร่ และตำบลห้วยไผ่ จำนวน ๙,๐๔๖ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)
๑	โขงเจียม	๖,๗๘๒
๒	ห้วยยาง	๑๓,๘๘๘
๓	นาโพธิ์กลาง	๑๕,๙๗๘
๔	หนองแสงใหญ่	๔,๕๗๓
๕	ห้วยไผ่	๗,๘๘๘
	รวม	๔๘,๑๐๙

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม

ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภोजึงเจียม
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๓) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม

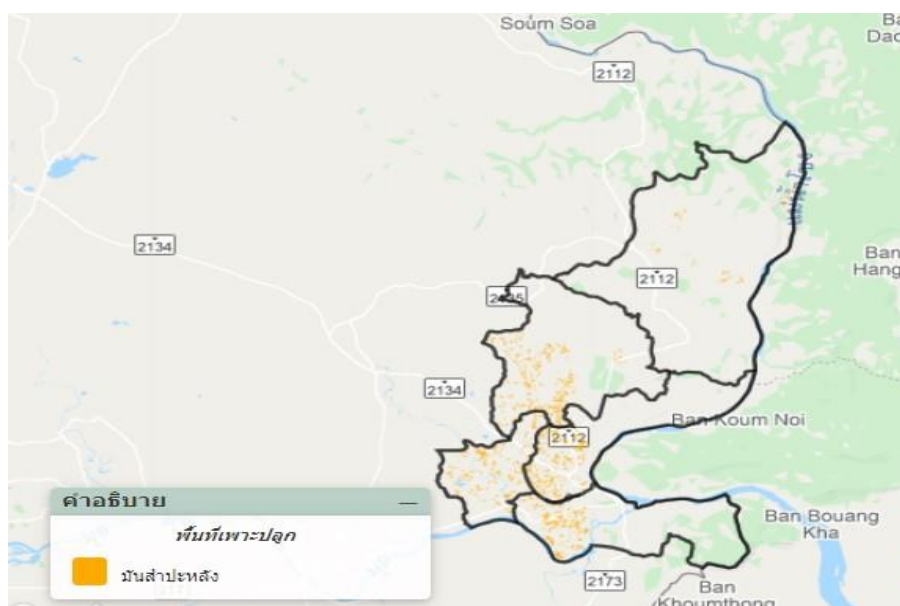
อำเภोजึงเจียม มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๑๖,๐๔๘.๓๓ ไร่ สำปะหลัง โดยเป็นพื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๖,๐๔๘.๓๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภोजึงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปาน กลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ ทั้งหมด
รวมอำเภोजึงเจียม	-	-	๑๖,๐๔๘.๓๓	-	๑๖,๐๔๘.๓๓
โจงเจียม	-	-	๔,๗๕๓.๖๐	-	๔,๗๕๓.๖๐
ห้วยยาง	-	-	๘๓๓.๑๑	-	๘๓๓.๑๑
นาโพธิ์กลาง	-	-	๓,๖๕๗.๑๖	-	๓,๖๕๗.๑๖
หนองแสงใหญ่	-	-	๓,๗๒๙.๑๗	-	๓,๗๒๙.๑๗
ห้วยไผ่	-	-	๓,๐๗๕.๒๙	-	๓,๐๗๕.๒๙

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖

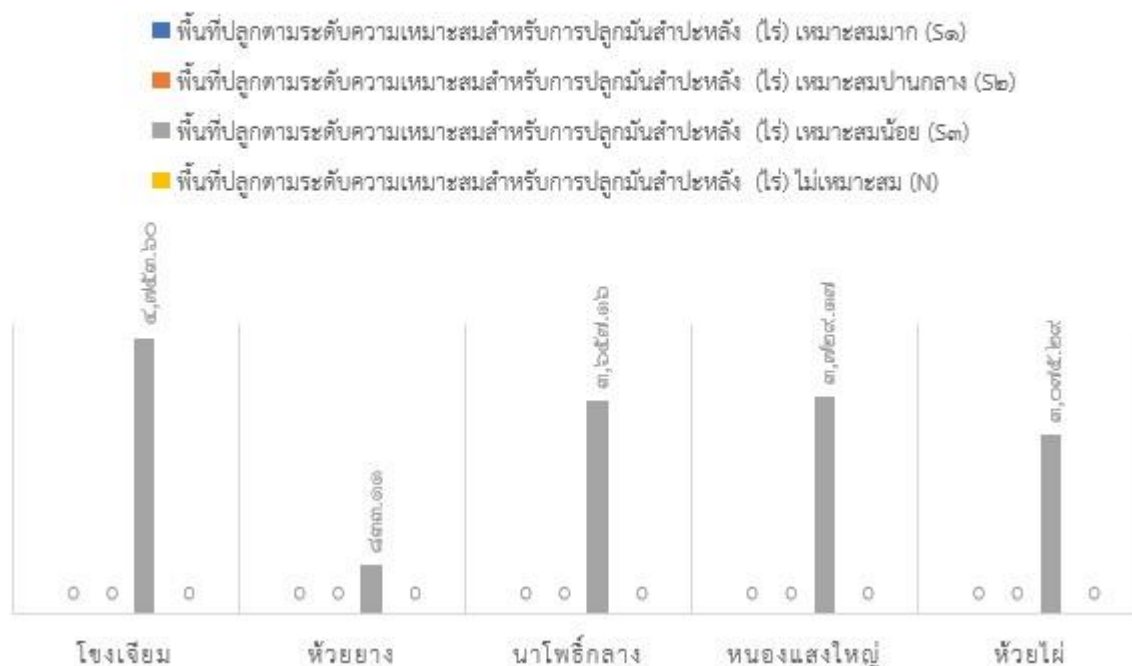
แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภोजึงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภोजึงเจียม
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

**แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอ
โขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี**

ภาพที่ ๒๔ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

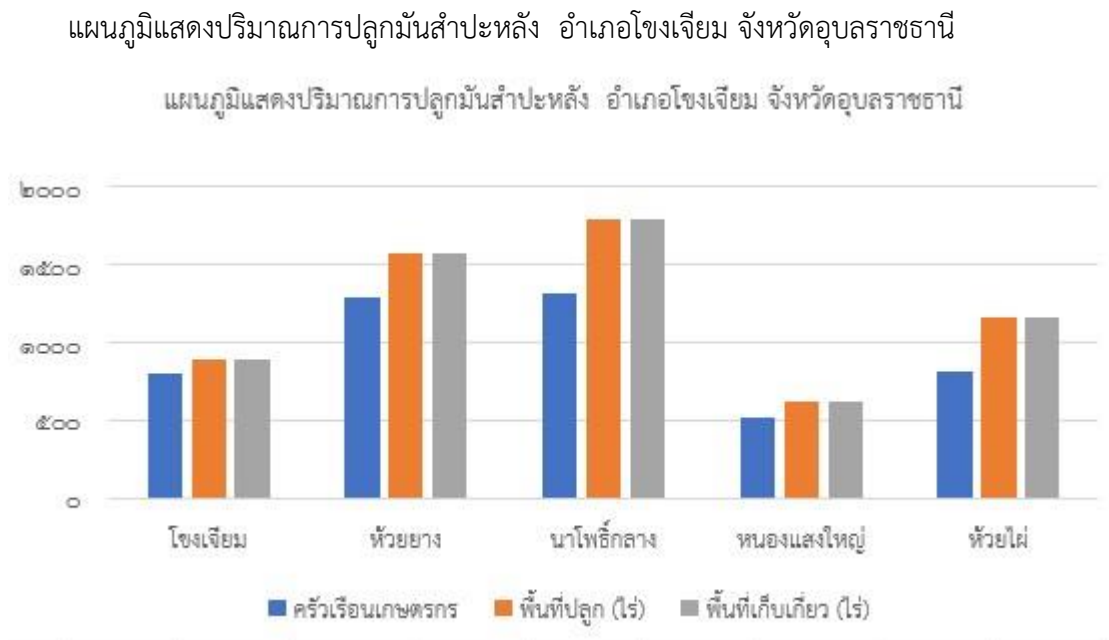
๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอโขงเจียม มีพื้นที่การปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๔๘,๑๐๙ ไร่ ๔,๔๕๕ ไร่ ๔๕๕ ไร่ โดยพื้นที่ปลูกมากคือ ตำบลนาโพธิ์กลาง จำนวน ๑๔,๙๗๘ ไร่ จำนวน ๑,๒๖๑ ไร่ ร่องลงมาคือ ตำบลห้วยยาง จำนวน ๑๓,๘๘๘ ไร่ ๑,๑๘๙ ไร่ และตำบลห้วยไผ่ จำนวน ๗,๘๘๘ ไร่ ๗๔๔ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๓ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
โขงเจียม	๗๗๘	๖,๗๘๒	๘๙๒	๓,๕๖๘,๐๐๐	๔,๐๐๐
ห้วยยาง	๑,๑๘๙	๑๓,๘๘๘	๑๐,๕๒๓	๔๒,๐๙๒,๐๐๐	๔,๐๐๐
นาโพธิ์กลาง	๑,๒๖๑	๑๔,๙๗๘	๑๔,๙๗๘	๕๘,๔๑๔,๒๐๐	๓,๙๐๐
หนองแสงใหญ่	๔๘๓	๔,๕๗๓	๓,๙๒๐	๑๒,๗๔๐,๐๐๐	๓,๒๕๐
ห้วยไผ่	๗๔๔	๗,๘๘๘	๗,๘๘๘	๒๔,๔๕๒,๘๐๐	๓,๑๐๐
รวม	๔,๔๕๕	๔๘,๑๐๙	๓๘,๒๐๑	๑๓๗,๖๙๙,๐๐๐	๓,๖๕๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภोजังหวัดอุบลราชธานี

ภาพที่ ๒๕ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภोजังหวัดอุบลราชธานี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภोजังหวัดอุบลราชธานี, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอและระบุรายละเอียดในแต่ละหัวข้อด้วย)

(๑) การใช้พันธุ์ดี ได้แก่ พันธุ์มันสำปะหลังเกษตรศาสตร์ ๕๐ ห้วยบง ๖๐ ระยอง ๗๒ ระยอง ๙ และระยอง ๙๐

(๒) การเตรียมดิน การเตรียมดิน ไถ ๒ ครั้ง ด้วยพาน ๓ และพานไถลึกประมาณ ๘-๑๒ นิ้ว และยกร่องปลูก

(๓) การปลูก มันสำปะหลังเป็นพืชที่ขยายด้วยลำต้น โดยอายุของท่อนพันธุ์ที่เหมาะสมจะอยู่ในช่วง ๘-๑๒ เดือน ขนาดความยาวของท่อนพันธุ์ ประมาณ ๒๐-๒๕ เซนติเมตร มีจำนวนตาประมาณ ๑๐ ตาขึ้นไปต่อ ๑ ท่อนพันธุ์ ระยะปลูกมันสำปะหลังระยะ ๑๐๐x๘๐ เซนติเมตร ปลูกช่วงเดือนมกราคม - เมษายน

(๔) ระบบการให้น้ำ เป็นพื้นที่ใช้น้ำฝนในการผลิต

(๕) การดูแลรักษา ตรวจสอบแปลงเพาะปลูก ทุก ๗-๑๔ วัน และดูแลแปลงปลูกให้ปลอดวัชพืช ได้แก่ หญ้าตีนเป็ด หญ้าปากควาย หญ้าตีนนก หญ้าขจรจบ เป็นต้น

(๖) การใส่ปุ๋ย

ครั้งที่ ๑ ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หรือสูตร ๑๖-๘-๑๖ หรือ ๑๖-๐-๐- ในอัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ ใส่หลังจากปลูกมันสำปะหลังแล้ว ๑ เดือน

ครั้งที่ ๒ ใส่ปุ๋ย ๐-๐-๖๐ ในอัตรา ๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ ใส่เมื่อมันสำปะหลังมีอายุได้ ๓ เดือน

(๗) การเก็บเกี่ยว ทำการเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังในช่วงอายุประมาณ ๑๐-๑๒ เดือน เกียวด้วยแรงงานคน,รถไถ เก็บเกี่ยวตลอดปี และขายหัวสด

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- การตัดท่อนพันธุ์แล้วควรรีบนำไปปลูกภายใน ๑๕-๓๐ วัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของท่อนพันธุ์ จึงไม่ควรตัดต้นพันธุ์มาเก็บไว้เพื่อรอจำหน่าย จำย แจก

- หลังเก็บเกี่ยว ส่วนของต้นมันสำปะหลังที่ไม่ใช้ เช่น ใบ กิ่ง ก้าน หรือ ลำต้น สับทิ้งไว้ในแปลง เพื่อให้เป็นปุ๋ยพืชสดในดินต่อไป

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

- ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งและแปลงที่มีโรคระบาด

- ไถพรวนพื้นที่ปลูกหลายครั้ง เพื่อตากดิน

- การป้องกันกำจัดโดยสารเคมีควรใช้เฉพาะกรณีที่เกิดการระบาดของศัตรูพืช อย่างรุนแรง และมีโอกาสทำความเสียหายกับพืชได้

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอโขงเจียม มีการปลูกมันสำปะหลัง ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มันสำปะหลัง		▽	△									

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

↔ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๖ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลัง โรงงานในอำเภออำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภออำเภอโขงเจียม มีต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง โดยเป็นพื้นที่ทั้งหมดเป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน มีต้นทุน เป็นเงิน ๖,๙๒๕ บาท

ตารางที่ ๒๔ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๕ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

รายการ	ในเขตชลประทาน (บาท/ไร่)	นอกเขตชลประทาน (บาท/ไร่)	หมายเหตุ
ไถพรวนดิน		๓๐๐	
ไถยกร่อง		๓๐๐	
ค่าท่อนพันธุ์		๑,๐๐๐	
ปลูก (แรงงานคน)		๓๐๐	
ยาคุมวัชพืช (๑ ครั้ง)		๑๔๒	
ค่าฉีดพ่นยาคุมวัชพืช		๒๐๐	
ปุ๋ยเคมี ๑๐๐ กก./ไร่ (๒ ครั้ง)		๑,๖๕๐	
มูลไก่		๑,๓๓๓	
ค่าแรงใส่ปุ๋ย		๑๐๐	

ภาพที่ ๒๘ แสดงแหล่งรับซื้อสินค้าปศุสัตว์ อำเภอโขงเจียม
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอโขงเจียม มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๑ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๓ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๒๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมันสำปะหลัง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายสวัสดิ์ โคตรพรม	๒	นาโพธิ์กลาง	โขงเจียม	๒๕๖๓	พืชไร่
๒	นายชมภู บิลชัย	๗	ห้วยยาง	โขงเจียม	๒๕๖๒	พืชไร่
๓	นายบุญจันทร์ วารสินธุ์	๘	หนองแสงใหญ่	โขงเจียม	๒๕๖๔	พืชไร่
๔	นายสมฤทธิ์ เหล็กกล้า	๒	ห้วยไผ่	โขงเจียม	๒๕๖๕	พืชไร่

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖

๑.๔.๓ ชนิดสินค้า ยางพารา

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑)) เขตความเหมาะสม

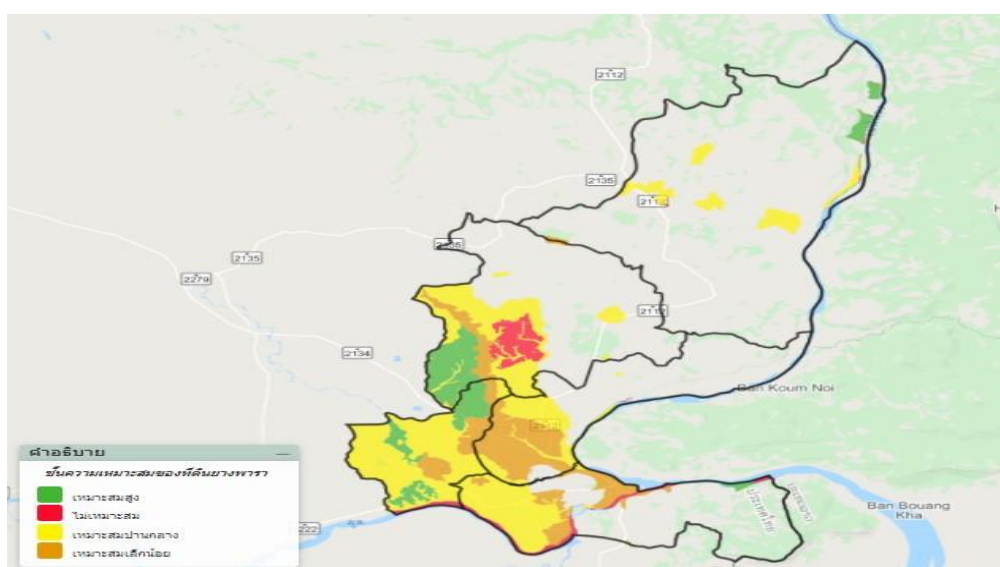
อำเภอโขงเจียม มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา ทั้งหมด จำนวน ๑๓๐,๔๖๘.๓๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑.๘๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๗๒,๖๕๑.๐๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓๐,๐๑๗.๑๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๓ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๙,๑๕๘.๘๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗

ตารางที่ ๒๖ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอโขงเจียม	๑๘,๖๔๑.๓๑	๗๒,๖๕๑.๐๕	๓๐,๐๑๗.๑๗	๙,๑๕๘.๘๖	๑๓๐,๔๖๘.๓๙
โขงเจียม	๕๙๔.๙๒	๑๔,๔๐๙.๕๐	๗,๑๐๔.๑๖	๒,๕๔๙.๙๘	๒๔,๖๕๘.๕๖
ห้วยยาง	๘,๖๐๓.๘๑	๑๘,๒๕๘.๕๐	๔,๑๔๖.๗๒	๕,๖๖๐.๒๘	๓๖,๖๖๙.๓๑
นาโพธิ์กลาง	๒,๑๓๓.๓๗	๗,๐๓๔.๕๖	๓๐๙.๒๑	๑๕๕.๕๙	๙,๖๓๒.๗๓
หนองแสงใหญ่	๗,๓๐๗.๓๔	๒๔,๑๑๒.๖๐	๕,๔๘๖.๐๘	๗๕๔.๕๐	๓๗,๖๖๐.๕๒
ห้วยไผ่	๑.๘๗	๘,๘๓๕.๘๙	๑๒,๙๗๑.๐๐	๓๘.๕๑	๒๑,๘๔๗.๒๗

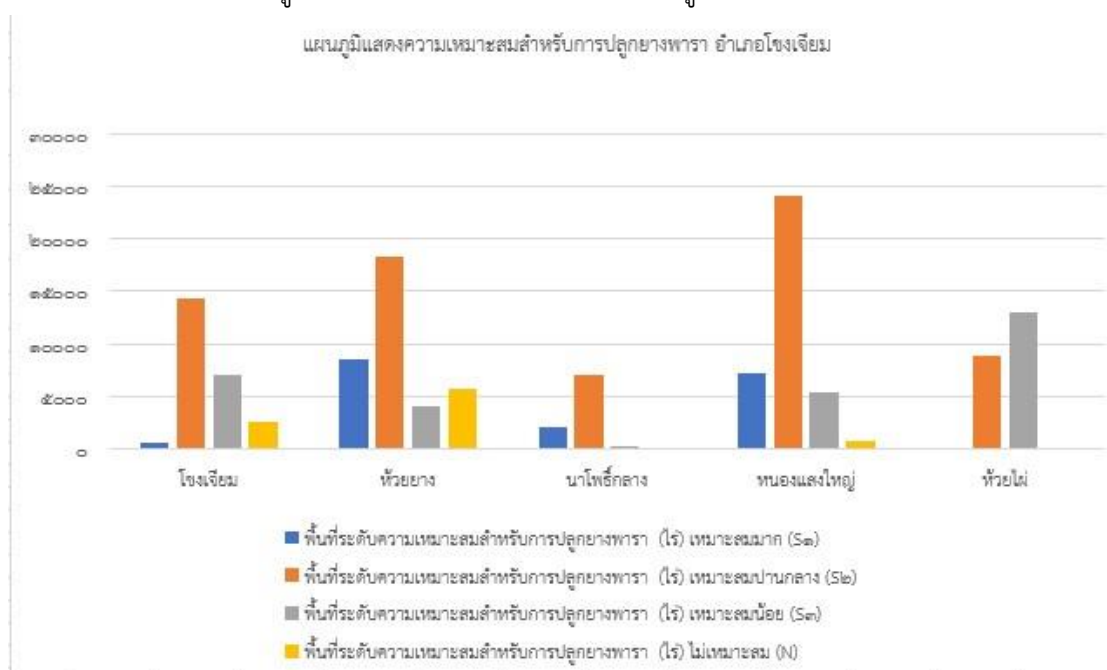
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา

ภาพที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา อำเภอโขงเจียม
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา

ภาพที่ ๓๐ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับยางพารา อำเภอโขงเจียม
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๒) พื้นที่ปลูกยางพารา

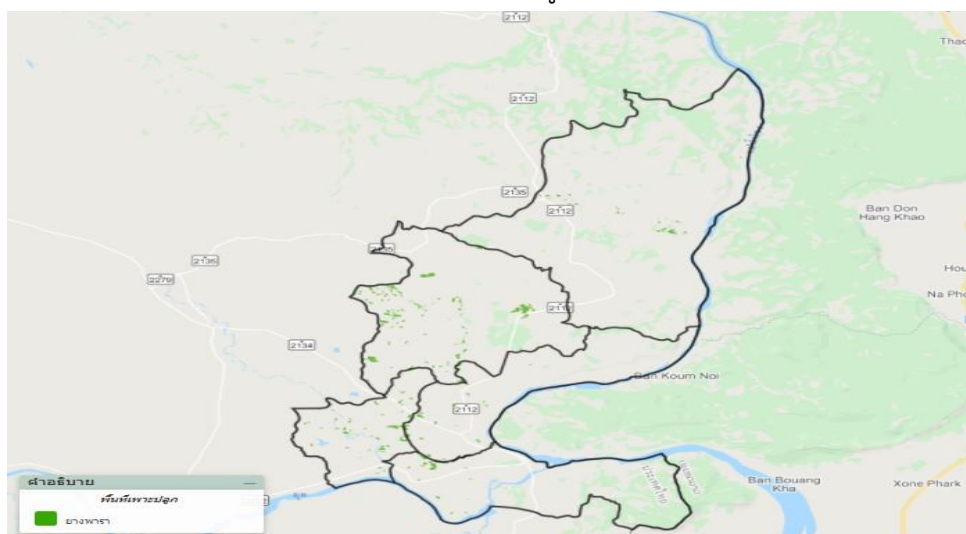
อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน ๒๗,๙๒๕.๒๓ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลห้วยยาง จำนวน ๑๕,๑๘๗.๕๙ ไร่ รองลงมาคือตำบลนาโพธิ์กลาง จำนวน ๘,๙๘๒.๐๙ ไร่ และตำบลหนองแสงใหญ่ จำนวน ๓,๑๕๗.๖๙ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกยางพารา (ไร่)
๑	โขงเจียม	๒๗๖
๒	ห้วยยาง	๑๕,๑๘๗.๕๙
๓	นาโพธิ์กลาง	๘,๙๘๒.๐๙
๔	หนองแสงใหญ่	๓,๑๕๗.๖๙
๕	ห้วยไผ่	๓๒๑.๘๖
	รวม	๒๗,๙๒๕.๒๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา

ภาพที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอโขงเจียม

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

(๓) พื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอโขงเจียม มีพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๔,๕๔๔.๑๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๖๙๙.๘๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒,๙๓๒.๒๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๕๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๙๑๒.๐๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๗

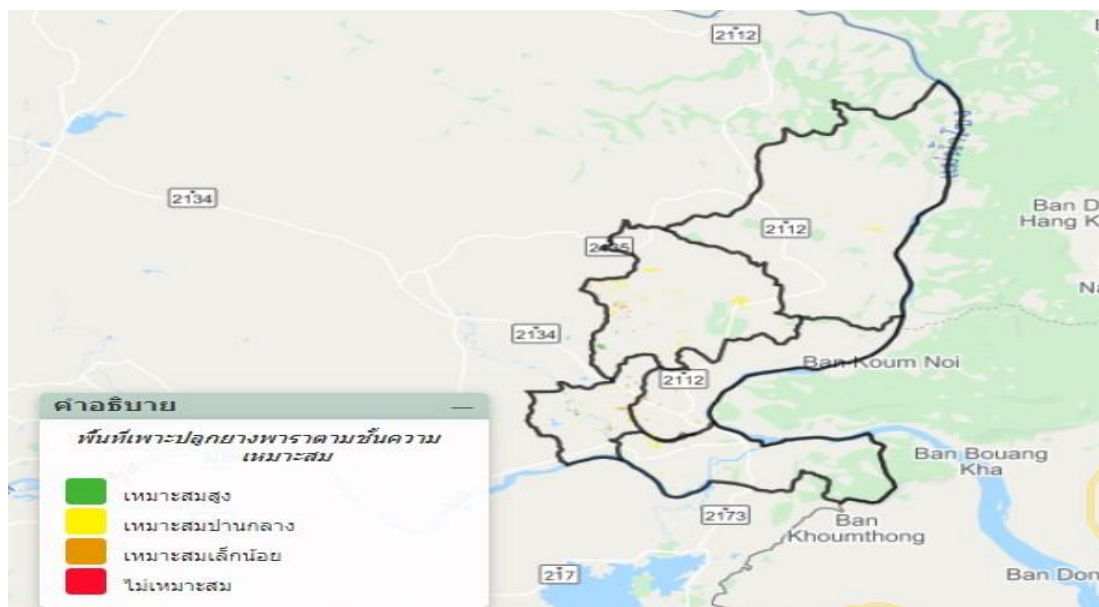
ตารางที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา(ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอโขงเจียม	๖๙๙.๘๕	๒,๙๓๒.๒๓	๙๑๒.๐๓	-	๔,๕๔๔.๑๑

โขงเจียม	-	๓๔๒.๔๕	๑๕.๗๕	-	๓๕๘.๒๐
ห้วยยาง	๒๖๗.๐๖	๑,๖๕๒.๐๒	๓๘๖.๖๖	-	๒,๓๐๕.๗๔
นาโพธิ์กลาง	๑๖.๗๖	๔๐๙.๗๐	๔.๒๐	-	๔๓๐.๖๖
หนองแสงใหญ่	๔๑๖.๐๓	๓๐๔.๕๔	๒๐๔.๓๔	-	๙๒๔.๙๑
ห้วยไผ่	-	๒๒๓.๕๒	๓๐๑.๐๘	-	๕๒๔.๖๐

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

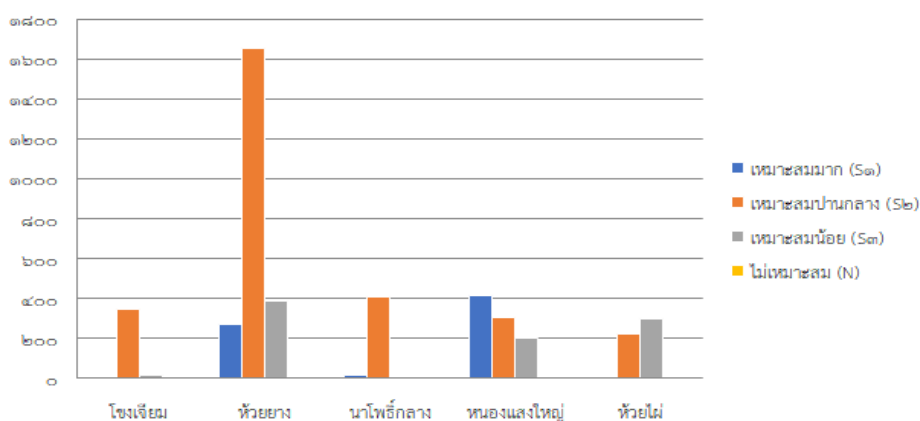

ภาพที่ ๓๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม

ภาพที่ ๓๓ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอโขงเจียม

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอโขงเจียม มีพื้นที่การปลูกยางพารา จำนวน ๒๗,๙๒๕.๒๓ ไร่ ๑,๙๔๗ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลห้วยยาง จำนวน ๑๕,๑๘๗.๕๙ ไร่ จำนวน .๙๒๑ ครัวเรือน รองลงมาคือ

ตำบลนาโพธิ์กลาง จำนวน ๘,๙๘๒.๐๙ ไร่ ๗๖๕ ครัวเรือน และตำบลหนองแสงใหญ่ จำนวน ๓,๑๕๗.๖๙ ไร่ ๓๕ ครัวเรือน ตามลำดับ

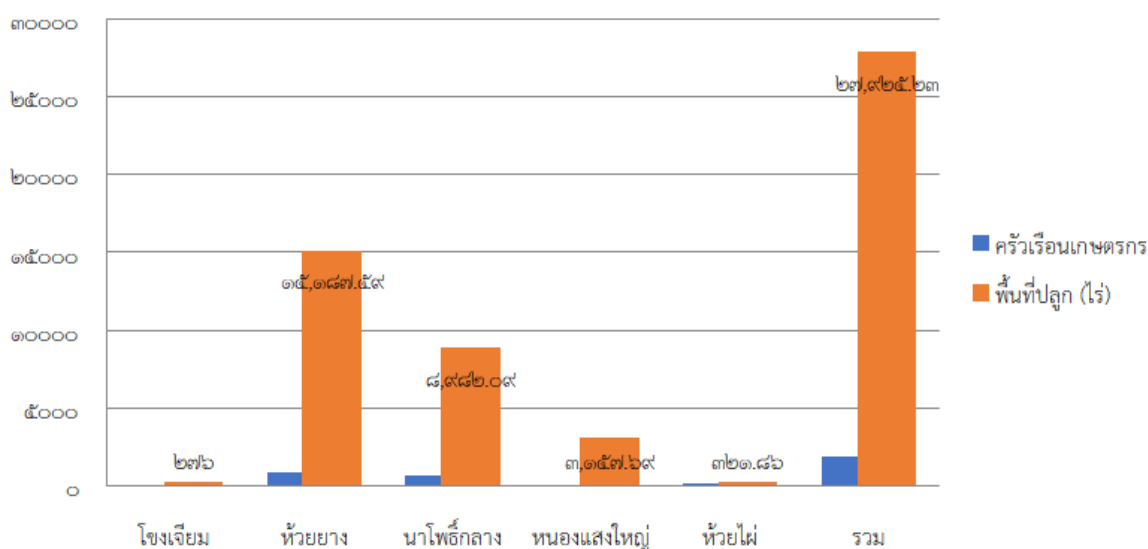
ตารางที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
โขงเจียม	๒๕	๒๗๖.๐๐	๒๗๖.๐๐	๕,๗๕๐.๐๐	๕.๗๕
ห้วยยาง	๙๒๑	๑๕,๑๘๗.๕๙	๑๕,๑๘๗.๕๙	๒๑๑,๘๓๐.๐๐	๒๑๑.๘๓
นาโพธิ์กลาง	๗๖๕	๘,๙๘๒.๐๙	๘,๙๘๒.๐๙	๑๗๕,๙๕๐.๐๐	๑๗๕.๙๕
หนองแสงใหญ่	๓๕	๓,๑๕๗.๖๙	๓,๑๕๗.๖๙	๘,๐๕๐.๐๐	๘.๐๕
ห้วยไผ่	๒๐๑	๓๒๑.๘๖	๓๒๑.๘๖	๔๖,๒๓๐.๐๐	๔๖.๒๓
รวม	๑,๙๔๗	๒๗,๙๒๕.๒๓	๒๗,๙๒๕.๒๓	๔๔๗,๘๑๐.๐๐	๔๔๗.๘๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม ,พ.ศ. ๒๕๖๖

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ภาพที่ ๓๔ แสดงปริมาณการปลูกยางพารา อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) การใช้พันธุ์ดี ใช้พันธุ์ RRIC 110 , RRIM 600 (อายุ 10 ปีขึ้นไป)

(๒) การเตรียมดิน การเตรียมดิน ไถพลักและไถพรวนอย่างน้อย 2 ครั้ง พร้อมทั้งเก็บตอ

ไม้ เศษไม้ และเศษวัชพืชออกให้หมด เพื่อปรับหน้าดินให้เหมาะสมกับการปลูก

(๓) การปลูก วางแนวปลูกตามแนวตะวันออก-ตะวันตก โดยมีระยะปลูก 2.5 x 8.0 เมตร หรือ 3.0 x 7.0 เมตร หรือ 3.0 x 6.0 เมตร ในแหล่งปลูกยางใหม่ โดยมีขนาดของหลุม 50 x 50 x 50 เซนติเมตร

(๔) ระบบการให้น้ำ ปลูกโดยอาศัยน้ำฝน

(๕) การดูแลรักษา กำจัดวัชพืชในแถวต้นยางด้วยการหวดหรือตัดชิดดิน, ถาก หรือฟันด้วยสารเคมี ในระหว่างแถวต้นยาง ควรหวดหรือตัดชิดดิน, ไถ หรือฟันด้วยสารเคมี

(๖) การใส่ปุ๋ย

- การใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๑ ใส่ต้นฤดูฝนประมาณ เดือนพฤษภาคม ใส่ทั่วแปลงยาง โดยหว่านให้ห่างจาก แถวยางประมาณ ๑ เมตร อัตรา ๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

- การใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๒ ใส่ปลายฤดูฝนประมาณ เดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม ใส่ทั่วแปลงยาง โดยหว่านให้ห่างจาก แถวยางประมาณ ๑ เมตร อัตรา ๑๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

(๗) การเก็บเกี่ยว การกรีดยางสามารถทำการกรีดยางได้เมื่อต้นยางอายุ 6 ปี ขนาดเส้นรอบวงของลำต้น บริเวณที่ทำการกรีดยางไม่ต่ำกว่า 50 เซนติเมตร โดยกรีดครั้งลำต้น ความสูง 150 เซนติเมตร จากพื้นดิน โดยกรีดทำมุม 30 องศา กับแนวระนาบ และเอียงจากซ้ายบนลงมาขวาล่าง ติดรางรองรับน้ำยางทางด้านหน้าประมาณ 30 เซนติเมตร และติดลวดรับถ้วยน้ำยางให้ห่างจากรางรองรับน้ำยางลงมาประมาณ 10 เซนติเมตร กรีดยางให้ลึกใกล้เนื้อไม้มากที่สุด แต่ไม่ควรถึงเนื้อไม้ เมื่อกรีดยางเสร็จ ควรฉีดพ่นหรือทาบริเวณที่กรีดด้วยปุ๋ยอินทรีย์น้ำเจือจาง 1:1,000 เพื่อให้ยางมีน้ำยางมากที่สุด ยึดอายุการกรีดยางและต้นยางเสียหายน้อยที่สุด

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว ทำความสะอาดเครื่องมือ

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู ทาหน้ายางหลังการกรีด เพื่อป้องกัน ยับยั้ง และกำจัดเชื้อรา

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอโขงเจียม มีการปลูกยางพารา ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา	▽	▽	←		△				▽	▽	▽	▽

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอโขงเจียม มีต้นทุนการผลิตยางพารา (อายุ ๗ ปีขึ้นไป) โดยเป็นพื้นนอกเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตเป็นเงิน ๑๐,๓๒๐ บาท

ตารางที่ ๓๐ แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา ปี ๒๕๖๖ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ภาพที่ ๓๗ แสดงแหล่งรับซื้อยางพารา อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอโขงเจียม มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer

จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑. การบริหารจัดการพื้นที่

๒. การรักษาคุณภาพการผลิตน้ำยางพารา

๓. การดูแล บำรุง รักษา ยางพารา

ตารางที่ ๓๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตยางพารา อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายประพันธ์ วงศ์จันทร์	๔	ห้วยยาง	โขงเจียม	๒๕๖๔	พืชสวน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอโขงเจียม, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๒ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและ การตลาด ๑. ราคาสินค้าเกษตรต่ำ	๑. ภัยพิบัติ (แล้ง) ๒. การระบาดของโรคและแมลง ๓. ต้นทุนการผลิตสูง ๔. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๕. ขาดแคลนแหล่งเงินทุน ๖. สินค้ามีปริมาณมาก	๑. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีระบบน้ำหยด ๒. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช ๓. ให้ความรู้ด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี ๔. จัดทำแปลงพยายกรณ์เตือนการระบาดศัตรูพืช ๕. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มผลิต พันธุ์ เมล็ดพันธุ์ ใช้เอง ๖. รวมกลุ่มกัน ๖. หาพืชชนิดอื่นๆส่งเสริม	ทุกตำบล	มาก
ด้านเกษตรกรและ องค์กรเกษตรกร ๑. การรวมกลุ่ม เกษตรกร	๑. ไม่มีการรวมกลุ่ม ๒. กลุ่มขาดความเชื่อมั่น	๑. จัดให้มีการรวมกลุ่ม ๒. พัฒนากลุ่มให้มีความเข้มแข็ง	ทุกตำบล	
ด้านการแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์ ๑. การบรรจุหีบห่อ ๒. รับรองคุณภาพ ๓. ผลผลิตไม่ต่อเนื่อง	๑. การบรรจุหีบห่อไม่สวยงาม	๑. จัดการอบรมบรรจุหีบห่อ	ทุกตำบล	

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของอำเภอโขงเจียม

ตารางที่ ๓๓ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strengths : S) ๑.มีพื้นที่ปลูกเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ๒.มีพื้นที่ปลูกพืชหลากหลาย ได้แก่ ลำไยทุเรียน ถั่วลิสงหอมทอง เงาะ ๓.เกษตรกรให้ความสำคัญในการผลิตพืชอินทรีย์	จุดอ่อน (Weaknesses : W) ๑. ขาดแคลนแรงงาน ๒. ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ในบางพื้นที่ ๓. ขาดแหล่งเงินทุน ๔. เกษตรกรไม่มีความรู้เรื่องการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า ๕. ผลผลิตต่ำ ๖. เครื่องจักรกลมีปริมาณไม่เพียงพอ ๗. ขาดแหล่งน้ำ/ปริมาณแหล่งน้ำไม่เพียงพอ
โอกาส (Opportunities : O) ๑. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๒. นโยบายรัฐบาลสนับสนุน และมีหน่วยงานราชการให้ความรู้ เช่น กรมพัฒนาที่ดิน ๓. มีสถาบันการศึกษาในพื้นที่ให้ความรู้เรื่องการแปรรูปผลผลิตข้าว ๔. การคมนาคมสะดวก ๕. ข้าวหอมมะลิอูบล ได้รับการจดทะเบียนเป็นข้าว GI	SO กลยุทธ์เชิงรุก ๑.การเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าวคุณภาพ และข้าวอินทรีย์ ๒.แปรรูปผลผลิตจากข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า ๓.การเพิ่มปริมาณผลผลิตมันสำปะหลังอินทรีย์ ๔.ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และสารชีวภัณฑ์ ๕.การจัดรูปที่ดินในพื้นที่ไม่เหมาะสม	WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข ๑. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อผลิตข้าวคุณภาพ และข้าวอินทรีย์ ๒. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อแปรรูปผลผลิตจากข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่า ๓. ให้ความรู้เกษตรกรในการสร้างอาชีพเสริม(เพื่อให้แรงงานกลับสู่ภูมิลำเนา)
ภาวะคุกคาม (Threats : T) ๑. ราคาผลผลิตแปรปรวน ๒. ปัญหามลพิษธรรมชาติ ๓. โรคแมลงระบาด ๔. สภาวะเศรษฐกิจขาด	ST กลยุทธ์ป้องกัน ๑.สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง) ๒.พัฒนาแหล่งน้ำขุดลอกคูคลอง ๓.ให้ความรู้เกษตรกรในการควบคุม/ป้องกัน โรคและแมลง	WT กลยุทธ์เชิงรับ ๑. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างอาชีพเสริม เช่น การปลูกพืชอายุสั้น การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าว ๒. ส่งเสริมการปลูกพืชหลังนา ๓. เพิ่มแหล่งเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบในแต่ละตำบล

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้
กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑.กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.การเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าวคุณภาพ และข้าวอินทรีย์
๒. การเพิ่มปริมาณผลผลิตมันสำปะหลังอินทรีย์
๓. แปรรูปผลผลิตจากข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า
๔. ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และสารชีวภัณฑ์

๒.กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๑. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อผลิตข้าวคุณภาพ และข้าวอินทรีย์
๒. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อแปรรูปผลผลิตจากข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่า
๓. ให้ความรู้เกษตรกรในการสร้างอาชีพเสริม(เพื่อให้แรงงานกลับสู่ภูมิลำเนา)

๓.กลยุทธ์ป้องกัน

๑. สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง)
๒. พัฒนาแหล่งน้ำขุดลอกคูคลอง
๓. ให้ความรู้เกษตรกรในการควบคุม/ป้องกัน โรคและแมลง

๔.กลยุทธ์เชิงรับ

๑. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างอาชีพเสริม เช่น การปลูกพืชอายุสั้น การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าว
๒. ส่งเสริมการปลูกพืชหลังนา
๓. เพิ่มแหล่งเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบในแต่ละตำบล
